

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Cdo/207/2015
Identifikačné číslo spisu: 9015898344
Dátum vydania rozhodnutia: 26.10.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Machyniak
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:9015898344.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobkyne E. N., bývajúcej v T. XXX, J. L. v dovolacom konaní zastúpenej JUDr. Vladimírom Kyselákom, advokátom so sídlom v Příbrami, Záhradnícka 140, Česká republika, proti žalovanému X. N., bývajúcemu v W., Y.-D.-D., M. L. I., v dovolacom konaní zastúpenému JUDr. Jaroslavom Sidorom, advokátom so sídlom v Poprade, Zdravotnícka 6, o zaplatenie 13 602,63 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 2C/5/2007, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 10. septembra 2014, sp. zn. 1Co 135/2013, 1Co 136/2013, 1Co 137/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Kežmarok rozsudkom z 25. januára 2013 č. k. 2C/5/2007 - 257 v spojení s dopĺňacím rozsudkom z 8. apríla 2013 a opravným uznesením z 8. apríla 2013 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi 9.811,98 eur spolu s 9,5 % úrokom z omeškania zo sumy 3.696,98 eur od 17. januára 2007 do zaplatenia, zo sumy 2.136 eur od 13. januára 2009 do zaplatenia, zo sumy 3.979 eur od 17. januára 2011 do zaplatenia, všetko do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Konanie do sumy 3.771,65 eur a v prevyšujúcej časti úrokov z omeškania zastavil a rozhodol o náhrade trov konania. Vychádzal zo zistenia, že žalobkyňa a žalovaný sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti rodinného domu súpisné číslo XXX postaveného na parcele CKN 108/1 - zastavané plochy o výmere 467 m² zapísané v katastri nehnuteľností na Katastrálnom úrade v B. na LV č. XXXX každý v jednej polovici, že medzi žalobkyňou a žalovaným nebola uzavretá dohoda o forme užívania nehnuteľnosti, že žalovaný uzatvoril bez súhlasu žalobkyne nájomné zmluvy s X., resp. s V., ktorých predmetom boli priestory prízemnia tejto nehnuteľnosti za účelom prevádzky reštaurácie a že celé dohodnuté nájomné bolo v rozhodnom období (od 1. júna 2004 do 31. januára 2008) nájomcami poskytované výlučne v prospech žalovaného. Vzhľadom na tieto zistenia dospel k záveru, že žalobkyňa opodstatnene uplatňuje voči žalovanému vydanie bezdôvodného obohatenia získaného plnením z neplatných právnych úkonov, ktoré zodpovedá polovici nájomného za rozhodné obdobie. Žalovaný totiž poberaním celého nájomného, hoci je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti len v jednej polovici, získal na úkor žalobkyne bezdôvodné

obohatenie v rozsahu polovice jemu vyplateného nájomného, ktoré je povinný žalobkyni vydať. Žalobe preto do sumy 9.811,98 eur vyhovel a priznal žalobkyni aj úroky z omeškania. Keďže žalobkyňa v časti sumy 3.771,65 eur a v časti príslušenstva vzala žalobu späť, v tejto časti konanie zastavil. K investíciám vynaloženým žalovaným na rekonštrukciu nehnuteľnosti uviedol, že tieto náklady nesúvisia s predmetom tohto sporu a je možné si ich uplatňovať v konaní o zrušenie a vyporiadenie podielového spoluvlastníctva, čo žalovaný aj urobil. K právomoci súdu uviedol, že zo strany žalovaného došlo ku konkludentnému súhlasu, aby vo veci konal Okresný súd Kežmarok. Právne vec posúdil podľa § 136, § 137 ods. 1, § 139, § 451 ods. 1 a ods. 2 a § 517 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka a článku 24 Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej len „Nariadenie“ alebo „Nariadenie Rady (ES) č. 44/2001“). O náhrade trov konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 2 O. s. p.

2. Krajský súd v Prešove rozsudkom z 10. septembra 2014, sp. zn. 1Co 135/2013, 1Co 136/2013, 1Co 137/2013 rozsudok súdu prvého stupňa spolu s dopĺňacím rozsudkom a opravným unesením potvrdil a rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súd prvého stupňa náležitým spôsobom zistil skutkový stav veci a vec aj správne právne posúdil. Nestotožnil sa s námietkou žalovaného, že rozsudok okresného súdu je pre nedostatok dôvodov nepreskúmateľný. Z jeho rozhodnutia bolo zrejmé, za ktoré obdobie a v akom rozsahu žalobe vyhovel a za ktoré obdobie žalobkyňa vzala žalobu späť v dôsledku vznesenej námietky premlčania žalovaným, resp. z dôvodu poskytovania nájomného len v sume 9.900 Sk. V dôvodoch rozhodnutia bolo uvedené, ktoré skutočnosti súd zistil z vykonaných dôkazov a následne aký právny záver z nich súd vyvodil. Súd prvého stupňa sa vypořiadal aj s námietkou žalovaného týkajúcou sa jeho investícií do rekonštrukcie nehnuteľnosti a tiež s otázkou platnosti nájomných zmlúv. Nestotožnil sa ani s argumentáciou žalovaného, ktorý opakovane uvádzal, že nájomnou zmluvou boli prenajaté len priestory na prízemí domu vo výmere neprevyšujúcej polovicu celkovej výmery, a teda, že užíval nehnuteľnosť len v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu a že žalobkyňa mohla s ďalšou časťou nehnuteľnosti disponovať, lebo k takémuto užívaniu žalobkyňa nedala súhlas, resp. nebola tu dohoda o takomto spôsobe užívania nehnuteľnosti. Súd prvého stupňa posúdil správne nárok žalobkyne ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia z neplatného právneho úkonu a správne na vec aplikoval aj ním citované ustanovenia Občianskeho zákonníka. Považoval preto rozsudok súdu prvého stupňa v jeho vyhovujúcej časti za vecne správny. K otázke právomoci uviedol, že pravidlo vyplývajúce z čl. 24 Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 sa neuplatní, ak sa žalovaný zúčastní konania, len aby namietal absenciu právomoci alebo ak má iný súd výlučnú právomoc podľa čl. 22. Z čl. 22 bod 1 vyplýva, že výlučnú právomoc bez ohľadu na bydlisko majú v konaniach, v ktorých predmetom sú vecné práva k nehnuteľnosti alebo nájom nehnuteľnosti, súdy členského štátu, v ktorom sa tento majetok nachádza. V danom prípade ide o vecné práva k nehnuteľnosti alebo nájom nehnuteľnosti, ktorá sa nachádza v k. ú. Kežmarok, teda v sídle Okresného súdu Kežmarok. Okresný súd posúdil preto správne otázku právomoci súdu Slovenskej republiky. Rozhodnutie o náhrade trov odvolacieho konania odôvodnil poukazom na ustanovenie § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. a § 151 ods. 1 O. s. p.

3. Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal dňa 10. novembra 2014 na okresnom súde žalovaný dovolanie. Prípustnosť dovolania a zároveň aj jeho opodstatnenosť odôvodnil tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v § 237 písm. a/ O. s. p., keď sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov Slovenskej republiky a že odvolací súd mu odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.. K nedostatku právomoci súdu Slovenskej republiky uviedol, že krajský súd vychádzal síce pri riešení otázky právomoci z čl. 22 bod 1 Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001, ale neuviedol, konkrétne ktorý nárok, či vecné právo k nehnuteľnosti alebo nájom nehnuteľnosti, bol predmetom sporu. V tomto konaní nebolo uplatnené žiadne vecné právo k nehnuteľnosti (spoluvlastníctvo účastníkov k nehnuteľnosti sporné nebolo) a ani nárok na zaplatenie nájomného za užívanie nehnuteľnosti. Sám odvolací súd vec právne kvalifikoval ako nárok z bezdôvodného obohatenia. Krajský súd preto nesprávne vyvodil právomoc súdu Slovenskej republiky z článku 22 bod. 1 Nariadenia. Pokiaľ právomoc súdu Slovenskej republiky založil aj na čl. 24 Nariadenia, poukázal na to, že podľa tohto článku nie je možné založiť právomoc, ak je daná výlučná právomoc súdu podľa čl. 22 (vylučuje to veta druhá čl. 24). V tomto smere považoval rozhodnutie krajského súdu za zmätočné a nepreskúmateľné. Podľa žalovaného súdy mali správne nárok žalobkyne posúdiť podľa § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka, t. j. ako nárok na náhradu za neužívanie spoločnej veci v rozsahu svojho spoluvlastníckeho

podielu a ako predbežnú otázku vyriešiť, či ide o typovo totožný alebo odlišný nárok od nárokov uvedených v čl. 22 bod. 1 Nariadenia. K čl. 24 Nariadenia uviedol, že pravidlo uvedené v prvej vete tohto článku sa uplatní oproti zásade uvedenej v čl. 2 bod 1 Nariadenia len vtedy, ak sa žalovaný zúčastní konania a podrobí sa právomoci súdu bez akejkolvek výhrady o nedostatku jeho právomoci. Ak žalovaný v konaní namietne absenciu právomoci, súd musí takúto námietku rešpektovať v ktoromkoľvek štádiu konania a konanie zastaviť. Uviedol, že podmienka zúčastniť sa konania je splnená, ak sa žalovaný osobne pojednávania zúčastní (toto právo nemožno prenášať na zástupcu). V danom prípade sa žalovaný zúčastnil osobne len na jedinom úkone, a to podaním písomnej námietky nedostatku právomoci súdu, ktoré podanie bolo pripojené k odvolaniu. Hoci uvedená námietka by mala byť podaná najneskôr pri prvom úkone, ktorý žalovanému patrí, právny zástupca vzniesol túto námietku ešte v rámci obrany proti uplatnenému nároku na pojednávaní. Pravidlo založenia právomoci podľa prvej vety čl. 24 Nariadenia preto v danej veci nemožno uplatniť. Konajúce súdy mali správne konanie pre nedostatok právomoci zastaviť a ak tak neurobili, zaťažili konanie vadou uvedenou v § 237 ods. 1 písm. a/ O. s. p. Existenciu vady v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. videl v tom, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný, keď sa nezaoberal všetkými odvolacími námietkami. Dovolanie odôvodnil tiež tým, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a že rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho a tiež okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, resp. aby dovolací súd súčasne konanie zastavil pre nedostatok právomoci.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že už samotný návrh žalovaného je zmätočný a svedčí o neistote žalovaného ohľadne právneho posúdenia veci. Rozsudok okresného a aj krajského súdu považovala za vecne správny a odmietla všetky námietky, ktoré žalovaný v dovolaní uviedol. Navrhla, aby dovolací súd dovolanie ako neprípustné odmietol.

5. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C. s. p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 30. júni 2016, postupoval na základe úpravy prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže dovolanie v tejto veci bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho tu v čase podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku rešpektujúc, že podľa § 470 ods. 2 C. s. p. procesné účinky dovolania podaného pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované aj po 30. júni 2016. Nevyhnutnosť takéhoto posudzovania vyplýva tiež zo základných princípov Civilného sporového poriadku, a to princípu spravodlivej ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní strán dovolacieho konania, ktoré začalo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1 a ods. 2 C. s. p.), a princípu ústavného konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 C. s. p.).

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. C. s. p.) po zistení, že dovolanie bolo podané k tomu oprávneným subjektom, zastúpeným advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania, či dovolanie je procesne prípustné a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

7. Podľa právneho stavu účinného v čase podania dovolania bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

8. Podmienky prípustnosti dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu boli upravené v ustanovení § 238 O. s. p. a § 237 ods. 1 O. s. p.

9. V zmysle ustanovenia § 238 O. s. p. platilo, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O. s. p.) alebo rozsudok, v ktorom sa dovolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak dovolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O. s. p. (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

10. V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 až ods. 3 O. s. p., pretože nejde o zmeňujúci, ale o potvrdzujúci rozsudok. Rozhodnutiu odvolacieho súdu nepredchádzalo rozhodnutie dovolacieho súdu obsahujúce právny názor v tejto veci. Nejde ani o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné a nejedná sa ani o rozsudok, ktorým by bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4. Dovolanie preto podľa týchto zákonných ustanovení prípustné nie je.

11. V ustanovení § 237 ods. 1 O. s. p. sú vymenované vady, ktoré boli dôvodom prípustnosti dovolania smerujúceho proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu. Dovolací súd, vzhľadom na zákonnú povinnosť vždy na tieto vady konania prihliadnúť, preskúmal prípustnosť dovolania aj z hľadísk tam uvedených. Osobitne sa zaoberal námietkou dovolateľa, že konanie trpí vadou uvedenou v § 237 ods. 1 písm. a/ a písm. f/ O. s. p.

12. K tvrdeniu dovolateľa o nedostatku právomoci súdov Slovenskej republiky treba uviesť, že z obsahu žaloby je zrejmé, že žalobkyňa má bydlisko v Českej republike, žalovaný v Spolkovej republike Nemecko, že obe strany sporu sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti, ktorá sa nachádza na území Slovenskej republiky a že žaloba, ktorá má nepochybne povahu súkromnoprávneho sporu, a teda občianskej veci, bola podaná na súde Slovenskej republiky. Okresný súd a rovnako aj krajský súd správne preto aplikovali vo vzťahu k riešeniu otázky, súd ktorého členského štátu má právomoc vo veci konať, Nariadenie Rady (ES) č. 44/2001, použitie ktorého dokumentu má prednosť pred vnútroštátnou právnou úpravou.

13. Podľa základného pravidla uvedeného v čl. 2 bod 1 Nariadenia platí, že osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu za predpokladu, že v tomto nariadení nie je uvedené inak. Článok 22 Nariadenia upravuje výlučnú právomoc súdu, v ktorých prípadoch nie je rozhodujúce bydlisko strán sporu, ale predmet konania. Podľa čl. 22 bod 1 Nariadenia majú bez ohľadu na bydlisko výlučnú právomoc súdy členského štátu, v ktorom sa majetok nachádza v konaniach, ktorých predmetom sú vecné práva k nehnuteľnosti alebo nájom nehnuteľnosti. Uvedený článok treba vykladať skôr reštriktívne, čo znamená, že podľa tohto článku nemožno založiť právomoc vtedy, ak síce spor svojim predmetom súvisí s vecným právom k nehnuteľnosti alebo s nájmom nehnuteľnosti, avšak priamo sa týmto sporom vecné práva k nehnuteľnosti alebo nájom nehnuteľnosti neriešia. V preskúmvanej veci predmetom konania je nárok žalobkyne na peňažné plnenie, ktoré žalobkyňa a aj konajúce súdy právne kvalifikovali ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia z neplatných právnych úkonov (išlo o nájomné zmluvy k nehnuteľnosti, ku ktorej žalobkyňa a žalovaný boli podieloví spoluvlastníci každý v jednej polovici). Predmetom tohto konania nebol teda spor medzi stranami, ktorý by sa priamo týkal vecného práva k nehnuteľnosti a ani spor, ktorým by sa priamo riešila otázka existencie nájmu nehnuteľnosti, jeho trvania, neplatenie nájomného a pod.. Článok 22 bod 1 Nariadenia z hľadiska riešenia otázky právomoci súdu nebolo preto možné na danú vec použiť (pozri Gobel, C-292/93).

14. Článok 24 Nariadenia upravuje právomoc založenú na bezpodmienečnom podrobení sa jurisdikcii procesného súdu. Súd členského štátu má podľa tohto článku (okrem právomoci založenej na iných ustanoveniach nariadenia) právomoc vtedy, ak sa žalovaný zúčastní konania. Ide o tzv. prorogáciu sui generis, kedy žalovaný založí právomoc súdu tým, že nevznesie námietku nedostatku právomoci procesného súdu a začne sa proti žalobe brániť, resp. sa k žalobe vyjadrí tak po skutkovej ako aj po právnej stránke. Môže tak urobiť ústne priamo na pojednávaní pred súdom alebo aj v písomnom podaní adresovanom procesnému súdu. Účasť žalovaného v konaní treba teda chápať ako právnu (nie osobnú) prítomnosť v konaní. Citovaný článok nemožno interpretovať tak, že podmienka účasti žalovaného v konaní je splnená len vtedy, ak sa žalovaný osobne zúčastní pojednávania nariadeného procesným súdom. Takýto výklad uvedeného článku použitý žalovaným v dovolaní treba považovať za úplne zavádzajúci, nemajúci žiadnu oporu v obsahu tohto článku. Strana sporu spravidla koná pred procesným súdom sama, prípadne prostredníctvom svojich zákonných zástupcov. Civilný sporový poriadok (a predtým aj Občiansky súdy poriadok) nenúti procesné strany, aby sa osobne zúčastnili konania, ale im priznáva aj právo dať sa zastupovať. Ak si strana zvolí za zástupcu advokáta, tento je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť strana, pričom procesné úkony robí v jej mene (§ 92 ods. 2 C. s. p.). Za účasť žalovaného v konaní treba preto považovať aj všetky procesné úkony urobené v konaní pred súdom zvoleným zástupcom, včítane jeho účasti na pojednávaniach. Treba zdôrazniť, že

nedostatok právomoci nemožno s úspechom namietať potom, čo žalovaný zaujme stanovisko k skutkovej a právnej stránke veci, ktoré je podľa vnútroštátneho procesného práva považované za prvú obranu adresovanú súdu, ktorému vec napadla (pozri Goldbet, C-144/12). Pravidlo podrobenia sa jurisdikcii procesného súdu sa neuplatní vtedy, ak sa žalovaný síce zúčastní konania, ale len za účelom, aby namietať nedostatok právomoci alebo, ak má iný súd výlučnú právomoc podľa článku 22 (veta druhá čl. 24 Nariadenia).

15. V preskúmvanej veci z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný sa dal v konaní zastupovať advokátom JUDr. Jaroslavom Sidorom, ktorý sa zúčastnil v jeho mene pojednávania 10. decembra 2008. Na tomto pojednávaní zaujal pred procesným súdom stanovisko ku skutkovej a právnej stránke veci, v ktorom sa bránil proti žalobe žalobkyni; absenciu právomoci procesného súdu neuplatnil (táto nebola zástupcom žalovaného uplatnená ani na pojednávaniach 10. februára 2009, 7. apríla 2009, 6. septembra 2011, 28. septembra 2012 a ani v písomnom vyjadrení k žalobe z 24. januára 2011). Išlo o procesný úkon, ktorý možno považovať podľa procesného práva za prvú obranu adresovanú súdu, a na ktorom sa žalovaný nezúčastnil len z dôvodu, aby namietať nedostatok právomoci. Zástupca žalovaného vznesol námietku nedostatku právomoci procesného súdu až na záver pojednávania konaného 25. januára 2013, na ktorom okresný súd vyhlásil rozsudok. Ak teda žalovaný nevzniesol námietku nedostatku právomoci procesného súdu pri prvom úkone, ktorý mu patrilo, ale sa začal proti žalobkyňou podanej žalobe brániť a vyjadrovať sa k žalobe po skutkovej ako aj po právnej stránke treba mať za to, že sa konania zúčastnil a že v zmysle článku 24 veta prvá Nariadenia došlo k založeniu právomoci súdu Slovenskej republiky. Konajúce súdy postupovali preto správne, ak otázku právomoci vyriešili kladne a vec prejednali a rozhodli. Žalovaný neopodstatnene preto namietať, že konanie pred súdmi nižšej inštancie trpí vadou v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ O. s. p.

16. Dovolací súd považuje za nedôvodnú aj námietku dovolateľa o odňatí možnosti konať pred súdom pre nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, lebo odvolací súd sa nevyporiadal so všetkými jeho námietkami uvedenými v odvolaní. Najvyšší súd predovšetkým pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo strany na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Štruktúra práva na odôvodnenie rozsudku je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O. s. p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 ods. 2 O. s. p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá (nemusí) odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Ustanovenie § 219 ods. 2 O. s. p., dáva odvolaciemu súdu možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Tá je podmienená stotožnením sa so skutkovými aj právnymi dôvodmi rozhodnutia prvostupňového súdu v plnom rozsahu. V takomto prípade je postačujúce v odôvodnení skonštatovať správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti ďalšie dôvody. Dovolací súd v tejto súvislosti poznamenáva, že na zasadnutí Občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3. decembra 2015 bolo prijaté stanovisko, publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“.

17. Dovolací súd po preskúmaní veci nezistil, že by v prejednávaní veci išlo o takýto extrémny prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p., ktorý by bol dôvodom pre uplatnenie (ako výnimky) druhej vety citovaného stanoviska. Potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu (v spojení s rozhodnutím súdu prvého stupňa) spĺňa kritériá odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p., a obsahuje vysvetlenie všetkých dôvodov, ktoré boli v prejednávaní veci pre posúdenie žalobného nároku podstatné. Odôvodnenie napadnutých rozhodnutí zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Uvádza sa v nich skutkový stav, ktorý súdy považovali za rozhodujúci, stanoviská procesných strán k prerokúvanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy,

z ktorých vyvodili svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Odvolací súd postupoval v súlade s § 219 ods. 2 O. s. p., keď v odôvodnení rozhodnutia skonštatoval správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa, pričom sa osobitne vyjadril k námietkam uvedeným žalovaným v odvolaní, ktoré považoval v tejto veci za podstatné. Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v kontexte s rozsudkom súdu prvého stupňa dáva teda odpovede na relevantné otázky súvisiace s predmetom konania, preto ho dovolací súd považuje za riadne zdôvodnené, a teda za presvedčivé. Okolnosť, že táto odpoveď žalovaného neuspokojuje neznamená, že odôvodnenie nespĺňa parametre zákonného rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p.; za odňatie možnosti konať pred súdom v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv, či požiadaviek žalovaného.

18. Žalovaný preto neopodstatnene namietal, že odvolací súd mu odňal možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

19. S nedostatočným odôvodnením rozhodnutia, resp. s jeho nepreskúmateľnosťou, nemožno zamieňať prípadnú vecnú nesprávnosť rozhodnutia, alebo tzv. iné vady konania. Námietkami v tomto smere by sa dovolací súd mohol zaoberať, len ak by dovolanie bolo prípustné. Žalovaný nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu odôvodňoval práve takýmito námietkami. Tieto okolnosti ale neboli spôsobilé založiť nedostatočné odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia s následkom odňatia možnosti žalovanému konať pred odvolacím súdom.

20. Dovolací súd nezistil ani existenciu žiadneho ďalšieho dôvodu obsiahnutého v taxatívnom výpočte uvedenom pod písmenami b/ až d/ a g/ § 237 ods. 1 O. s. p. Dovolanie v tejto veci preto ani podľa týchto zákonných ustanovení prípustné nie je. Napokon žalovaný vady uvedené v týchto zákonných ustanoveniach ani nenamietal.

21. Žalovaný odôvodňoval dovolanie aj tým, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), ako aj tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

22. Súdna prax je jednotná v tom, že tzv. „iná vada“ a nesprávne právne posúdenie veci sú dovolacími dôvodmi, avšak (na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 ods. 1 O. s. p.) nezakladajú (súčasne) aj prípustnosť dovolania. Aj za predpokladu, že by tvrdenia žalovaného boli opodstatnené, (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), mohli by mať za následok nanajvyšš vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, ale nezakladali by súčasne prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p.

23. Keďže v preskúmvanej veci dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu nie je prípustné podľa § 238 ods. 1, 2 a 3 O. s. p. a neboli zistené ani dôvody prípustnosti uvedené v § 237 ods. 1 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného ako neprípustné odmietol (§ 447 písm. c/ C. s. p.) bez toho, aby mohla byť preskúmaná vecná správnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

24. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobkyne rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

25. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.